

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAЕ HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 16. Parietes S. Domui pro fulcimento adiecti recedunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](#)

tibus delictorum omnium indulgentiam largiens. Itaque ipso anno post Christum natum M. CCC. qui primus Iubilæi celebritate insignis fuit, noui Pontificalis beneficij fama in omnes orbis Christiani regiones perlata incredibilem omnium gentium, totiusque occidentis exciuit sedibus suis molem. Quippe tanti vndique cunctarum nationum concursus ad Vrbem facti aduenarum, ut multitudinem Vrbs quamuis ampla vix caperet. Nullus pene dies abibat, quin Vrbs ducenta peregrinorum millia hospitio exciperet, præter innumerabilem multitudinem, quæ erat in via. Horum igitur plurimi præsertim, quibus Recinetum minimè deuium erat, miraculorum fama exciti ad Aedem Lauretanam vtique diuerterunt, testes ac nuntijs suis quisque popularibus futuri eorum, quæ de tam inusitato, inauditoque miraculo, non tam aliorum sermonibus accepissent, quam suis ipsimet oculis haussissent.

Parietes sanctæ Domui pro fulcimento adiecti recedunt: his tamen amplæ porticus applicantur. Cap. X V I.

Hier. Ang.
Bapt. Mant.
Intra hæc Recinetenses tantis populorum concursibus accensi sacrosanctum facellum impensius colere, tuta- rique institerunt. Videbant parietes, & tenues, & perantiquos tot iam sæcula stare sine ullo penitus fundamento. Ingens ergo eos incessit cura veritos, ne paulatim temporum iniuria, procumbentibus parietibus, augustissima orbi terræ sedes Virginis pessum iret, rueretque. Itaque optimum facturati, ædem specie ruinosam (quoad humana arte atque industria valerent) vndique communire, iactis quantum res ferebat, fundamentis, lateritio eam pariete circundant. Fama est haud dubijs vulgata autho- ribus, nullo modo potuisse nouam substructionem cum sa- cris parietibus cohærere. diceres sacram Domum diuina vi sub-

Tradit. Lan.
Bapt. Mant.

vi subnixam aspernari humanam opem. Quin etiam pro-
cedente tempore, noui illi parietes veteribus pro fulcimé-
to adiecti paulatim recesserunt adeo, ut inter vtrosque
parietes, quoties opus foret, puer cum accensa face di-
scurreret, quo disiunctorum parietum fidem exploranti-
bus faceret. Nec vetus est eius rei memoria. Viuebant
paucis abhinc annis viri probi, pijke complures, qui di-
scurrentem inter parietes puerum sæpius se vidisse narra-
runt Raphaeli Rieræ homini spectatæ virtutis, ac fidei (cu-
ius supra fecimus mentionem, & deinceps facturi sumus)
vnde ipse cognoui. Huic eidem Rieræ Rainerus Neru-
cius Architectus egregius, ædificationi Lauretanæ præ-
positus pro familiaritate commemorauit, se Clementis
VII. Pont. Max. iussu, demoliendis lateritijs illis parie-
tibus præfuisse, cum marmoream crustam, quæ hodie cū
omnium admiratione visitur, substituere moliretur: ac tū
admirabundum reperiisse parietes illos contra omnem Ar-
chitecturæ rationem, à sacro cubiculo dimotos, neque tam
vetustate, quam arcano quodam consilio ruinosos: vt fa-
tis appareret, Dei parentem ad sustentandam suam do-
mum excludere hominum industriam voluisse, quò diui-
na vis insignior foret, si tectum longe antiquissimum sine
fundamentis, villove humano auxilio per tot sæcula sta-
Tradit. Lan.
Christi cru-
cifixi effi-
gies in S. Ae-
dem remi-
grat.
ret. Fama etiam tenet, antiquissimam Christi crucifixi
imaginem simul cum domo adiectam, multiplici per ea-
dem tempora miraculo insignem extitisse. Nam cum eā
efficeret, & in facello ad id exornato, vt maiore honore co-
leretur, reponi Recinetensibus, & Episcopo placuisset;
translatam subinde in sacram remigrasse Domum, & in
suam sedem recepisse se. Itaque illos, ne nequicquam sę-
pe tentata, irrito demum incepto destitisse. Exin alio Re-
cinetensium curæ versæ. Nondum excipiendæ aduenarū
multitudini satis, siue tectorum, siue tuguriorum erat. Nec
iam supererat in sacra æde locus votius simulacris, donis-
que. Itaque ne peregrini, quorum plerique tectis exclu-
si, qua-

si, quasi in statione pernoctabant, sub dio esse cogerentur: neue votiuia dona iniurijs temporum exposita interirent; circa facellum satis amplas porticus exstruunt, vel adue-
parum, vel donorum receptacula. Ara quoque facello
extrinsecus adstructa: ut aduenæ facelli angustijs exclu-
si operantem inibi sacris sacerdotem prospectare pos-
sent. His adiecta ferunt tecta, vbi sacerdotes, custodes,
ministri sacrosanctæ cellæ habitarent. In parietibus por-
ro, quibus porticus applicatæ erant, præcipua sacrae Dom-
mus mysteria, ac multiplex eiusdem migratio coloribus
expressa egregij illa tempestate pictoris manu.

*Cælestia lumina natalem B. Virginis diem celebriorem
in natali eius domo faciunt. Cap. XVII.*

Intrum mira dictu, visuque res diuinitus oblata mor-
talibus ostendit, quo potissimum tempore cordi foret,
Deiparæ Virgini, natalem domum suam eximio cultu ce-
lebrari. Paulus erat quidam homo solitarius, abstinen-
tiæ & sanctimoniarum miraculo venerabilis: cui à sylua vbi,
inde usque à primo sacræ Domus in Italiam aduentu ha-
bitabat, cognomen fuit. Is igitur post sanctæ Domus è
sylua migrationem, sibi quoque migrandum ratus, in
proximo nemore, opportuno loco struxerat casam: unde
sacrosancta Aedes, & conspiceretur facile, & adiretur. Eā
quippe veteri instituto adibat quotidie adoraturus Deum
cum eius matre, *in loco vbi steterant pedes eius*. Paulus ergo
intra tugurium, in sacrosancti facelli, velut in B. Mariae
conspectu, precibus cælestiumque rerum meditationi de-
more insistens, notauit saepius, cælestem flammarum longe,
lateque diffusam, instar ingentis cometæ, quæ B. Virgi-
nis cellæ incumberet. Rem ac tempus intentius obseruans
comperit, V. Idus Septembbris, hoc est ipso natali B. Vir-
ginis die, quotannis quarta ferme vigilia, plurimum la-

Bapt. Man.
Hier. Ang.

Paulus à
Sylua.

Flamma cæ-
lestis S. Do-
mui incu-
bat.

F bi de

olgi

